

Mevrouw Joldersma (CDA)

© M. Sablerolle – Gouda

niets aan. Er is dus verder geen rol voor de Kamer weggelegd.

De **voorzitter**: Dan dank ik beide bewindslieden voor de antwoorden op de vragen.

Vragen van het lid Joldersma aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, bij diens afwezigheid gesteld aan de staatssecretaris van Justitie en de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, over **het toegenomen aantal incidenten na GHB-gebruik**.

□

Mevrouw **Joldersma** (CDA): Voorzitter. De drug GHB is een gevaarlijk goedje. GHB is eenvoudig achter de keukentafel te brouwen. Er zijn inmiddels heel veel rond-de-klokverslaafden, die om de één of twee uur hun dosis nodig hebben. Gebruikers gaan onderuit door overdosering, raken in coma of rijden tegen een boom. Ze komen veelvuldig op de spoedeisende hulp terecht. De Stichting Consument en Veiligheid constateert dan ook dat in de afgelopen vijf jaar het aantal ongevallen met GHB is verviervoudigd. Over 2008 spreken wij inmiddels over bijna duizend ongevallen. De verslavingszorg en het Trimbos-instituut wijzen op het toenemend aantal verslaafden en de ernstige risico's op verslaving.

De CDA-fractie had gehoopt dat de Adviescommissie drugsbeleid, de commissie-Van de Donk, daarop zou ingaan. Het kabinet zegt eigenlijk alleen dat het nog niet ernstig genoeg is, je moet alert blijven maar voorlopig doen wij niets. Wij hebben eerder vragen gesteld aan de regering, maar het antwoord is dat het probleem nog te beperkt is, het neemt wel toe, maar wij zien het voorlopig nog niet genoeg terug in de cijfers. Blijkbaar moet het eerst een kleine nationale ramp worden voordat iedereen in beweging komt. Wij staan erbij en wij kijken ernaar.

Ik kom op mijn vragen aan de staatssecretaris. Waarom deze afwachtende houding tot wij dit eindelijk terugzien in de nationale prevalentiecijfers? Hoeveel verslaafden en ongevallen moeten er eigenlijk nog

bijkomen voordat de regering de GHB-problematiek wil stuiten?

De Adviescommissie drugsbeleid, de commissie-Van de Donk, zoekt een oplossing in de een of andere drugsautoriteit. Dit lijkt mij heel bureaucratisch en vertragend. Er zijn veel mensen in de praktijk die deze problematiek kennen. Ik noem de officier van justitie, politie, verslaafdeninstellingen, gebruikers en onderzoekers. Sluit die een dag met elkaar op en zorg ervoor dat zij met een integrale gezamenlijke aanpak komen. Ik begrijp dat de regering nog een soort handelingsverlegenheid heeft bij deze nieuwe drug. Zet die mensen bij elkaar, laat hen een aanpak ontwikkelen en leg die voor eind september aan de Kamer voor.

□

Staatssecretaris **Bussemaker**: Mevrouw de voorzitter. Ik ben het met mevrouw Joldersma eens dat GHB een gevaarlijk goedje is. Het is verslavend en die verslaving is bovendien moeilijk te behandelen. Het wordt gebruikt door specifieke groepen, met name als partydrug. Het is waar dat er ernstige incidenten zijn geweest. Die zijn met name in de afgelopen zes maanden bij ons gemeld. Er zijn ook meldingen uit de verslavingszorg dat mensen verslaafd zijn. Dit is een betrekkelijk nieuw fenomeen voor die instellingen.

Als antwoord op de vraag wat er dan vervolgens gebeurt en hoeveel ongelukken er nog moeten gebeuren, kan ik melden dat de instellingen die als eerste te maken krijgen met die incidenten, ook actie ondernemen. Een aantal instellingen zal ook gezamenlijk optrekken om tot een betere behandelmethodede van GHB-verslaving te komen. Dit zijn de gespecialiseerde verslavingsinstellingen in het land.

Op ons verzoek heeft het Trimbos-instituut in juni een extra persbericht uitgebracht om nog eens extra te wijzen op de gevaren van GHB en heeft het de voorlichting via de website en drugsinformatielijn geïntensiveerd. Dat is wat er moet gebeuren: goede voorlichting, zorgen dat mensen dit middel niet gebruiken.

Aan het einde van het jaar komen er nieuwe cijfers beschikbaar. Op basis daarvan zal de minister van Volksgezondheid besluiten of aanvullende maatregelen voor voorlichting en preventie nodig zijn. Ik voeg hier aan toe dat wij al veel actie ondernemen.

In antwoord op de tweede vraag kan ik zeggen dat de reactie op het advies van de commissie-Van de Donk binnenkort aan de Kamer zal worden toegestuurd. Hierin zal ook worden ingegaan op het voorstel om een drugsautoriteit in het leven te roepen. Mevrouw Joldersma ziet daar niets in, begrijp ik al. Ik kan niet vooruitlopen op het standpunt van de regering, maar ik kan wel melden dat er ook daar al sprake is van samenwerking, niet alleen van de gezamenlijke verslavingsinstellingen. Ik verwijs ook naar de activiteiten van het Trimbos-instituut, het RIVM, het Coördinatiepunt Assessment and Monitoring nieuwe drugs en de GGD Amsterdam. Die signaleren niet alleen; ze nemen waar nodig ook actie. Ik meen dat dit voldoende is voor dit moment. Zoals gezegd: mocht het later nodig zijn, dan volgen er meer maatregelen.

De derde vraag zal door staatssecretaris Albayrak worden beantwoord.

Bussemaker

De **voorzitter**: Ik begrijp dat mevrouw Joldersma de derde vraag nog niet heeft gesteld?

Mevrouw **Joldersma** (CDA): Inderdaad.

De **voorzitter**: Dit is een heel wonderlijke, vrij surrealistische situatie. Ik begrijp dat de staatssecretaris toch zal antwoorden.

□

Staatssecretaris **Albayrak**: Voorzitter. Dit grijpt allemaal op elkaar in en het heeft ook te maken met de eerste twee vragen over de strafbaarstelling van eventuele voorbereidingshandelingen en de beschikbare grondstoffen om GHB überhaupt te kunnen maken. Ook dat is iets waarbij het kabinet zeker niet afwacht maar optreedt. Het kabinet heeft dat gedaan door GHB op lijst II van de Opiumwet te plaatsen. De productie van en de handel in GHB is dus strafbaar. De voorbereiding van die productie is echter moeilijker aan te pakken. De grondstoffen van GHB zijn namelijk voornamelijk legaal en voor gewoon gebruik vrij te verkrijgen, voor industriële toepassing, maar bijvoorbeeld ook als gootsteenontstopper. Ik word nu enigszins verschrikt aangekeken en je komt er inderdaad niet op om dat tot je te nemen, maar dat is wel een van de bestanddelen van GHB.

De vraag is of dat soort bestanddelen strafbaar moet worden gesteld in het kader van de voorbereiding. Zo ver kan niet worden gegaan zonder grote economische schade aan te richten. We hebben in onderzoek wat de gevolgen eventueel zijn als je zo ver wilt gaan. Belangrijker is echter dat we hebben voorzien in een vrijwillige melding van rare transacties rond ongebruikelijke partijen van het hoofdbestanddeel GBL. Dat wordt tien à twaalf keer per jaar gemeld. Op basis daarvan treden de regiokorpsen op, ook in het kader van hun onderzoek naar GHB. We hebben dus aanknopingspunten en we zijn bezig om in het kader van de drugsnota, waar de staatssecretaris van VWS het over had, te kijken naar de lijstensystematiek. Van een drug die op lijst I staat, zijn de voorbereidingen strafbaar, maar de voorbereidingen van een drug die op lijst II staat, zijn dat niet. Ook dat biedt ons dus een handvat om de komende tijd met de Kamer te praten over hoe ver we willen gaan in het strafbaar stellen van grondstoffen die dienen ter bereiding van de drug GHB.

Mevrouw **Joldersma** (CDA): Voorzitter. Ik proef bij de staatssecretaris in ieder geval enige erkenning dat er wel degelijk sprake is van een problematiek, maar we gaan weer op cijfers wachten voordat we iets gaan doen. Ik zie daarom niet zoveel in die drugsautoriteit die ook gaat wachten op cijfers en dan pas gaat monitoren en coördineren. Ik heb het gevoel dat we dit nu laten uitgroeien. We staan erbij en we kijken ernaar. Ik denk: er is een aantal mensen dat er verstand van heeft. Het gaat niet alleen om die verslaafden en het gaat niet alleen om het strafbaar stellen van illegale grondstoffen, wat mij op zich wel een goede weg lijkt. Het gaat echter juist om de gecombineerde aanpak van een drug waarbij we nu allemaal nog staan te kijken omdat we nog niet weten wat we ermee moeten doen. Daarom stel ik voor om de mensen die er verstand van hebben bij elkaar te zetten. Laat ze een of andere simulatieoefening doen om te zien

wat er gaat gebeuren en bundel die kennis, zodat wij een aanpak hebben voor die nieuwe drug.

Staatssecretaris **Bussemaker**: Voorzitter. Ik heb al gezegd dat de signalen recent zijn, van de afgelopen maanden, dat er adequaat op gereageerd wordt en dat er wordt samengewerkt. Ik heb voorbeelden gegeven van de verslavingsinstellingen, van het Trimbos-instituut, van de specifieke informatie die ook gericht op specifieke doelgroepen wordt gegeven en van de samenwerking met de GGD. Ik denk dat dat op dit moment moet gebeuren en als er meer nodig is, dan hoort de Kamer dat nog.

Mevrouw **Verdonk** (Verdonk): Voorzitter. Dat was even een leuk onderonsje: een antwoord dat kwam voordat de vraag gesteld was. Zo gaat het dus. Het vragenuur is eigenlijk gewoon voorgekookt tussen de coalitiepartijen en het kabinet. Ik heb echter een andere vraag. Wij horen hier weer heel veel smoesjes, maar de ouders van de kinderen in Nederland willen dat hun kinderen nu eens veilig naar feesten kunnen, dat hun kinderen daar niet lastiggevallen worden met de drug GHB. Ouders willen dat hun kinderen daar geen last van hebben of onder druk worden gezet om die drug te gebruiken en dat meisjes niet verkracht worden omdat er iets in hun glas is gedaan. Mijn fractie wil een totaalverbod. Begin nu eens met een totaalverbod van GHB, voor grote feesten in Nederland; een totaalverbod en een 100%-controle. Geen simulatiespeltjes, geen drugsautoriteiten en wat voor toestanden dan ook, want wij hebben geen cijfers nodig. Dit probleem moet opgelost worden. Ik hoor hierop graag een antwoord. Ik pleit voor een totaalverbod en 100%-controle.

Staatssecretaris **Albayrak**: Voorzitter. Ik zei het al: GHB is verboden. De productie is verboden en de handel is verboden. Wij proberen met de staatssecretaris van VWS zicht te krijgen op de aard, de omvang, het gebruik en de veranderende samenstelling van de drug zodat wij daar nog beter op kunnen handhaven. De informatie waarover wij nu beschikken, stelt ons in staat om op te treden en dat doen wij ook. Wanneer aan het einde van dit jaar de nieuwe informatie beschikbaar is over aard en omvang van GHB-gebruik – dat zal in de Nationale Drug Monitor zijn – zal het kabinet eerst zelf en daarna ongetwijfeld ook met de Kamer bekijken of er aanvullende maatregelen nodig zijn. Het ontwikkelt zich. De staatssecretaris heeft aangegeven hoe wij vooral preventief proberen te voorkomen dat jongeren de drug tot zich nemen. Dit is de stand van zaken. Er komt een aantal momenten dat wij met de Kamer van gedachten zullen wisselen over de vraag hoe het allemaal nog een standje beter kan.

Mevrouw **Verdonk** (Verdonk): Voorzitter ...

De **voorzitter**: Ik constateer dat mevrouw Verdonk nogmaals wil interromperen.

Mevrouw **Verdonk** (Verdonk): Ja, want ik heb twee dingen gevraagd. Ik heb gevraagd om een verbod ...

De **voorzitter**: Het is al verboden.

Mevrouw **Verdonk** (Verdonk): Ook heb ik gevraagd om invoering van 100%-controle, nu meteen.

Albayrak

De **voorzitter**: De vraag over de 100%-controle.

Staatssecretaris **Albayrak**: Een 100%-controle klinkt natuurlijk erg stoer, maar wat is een 100%-controle? Moeten dan alle feestgangers op alle feesten preventief worden gecontroleerd op drugsgebruik? Dat doen wij in Nederland niet. Wij hebben daar ook de mensen niet voor. Wij doen dit gericht. Als je dit met de beperkte capaciteit gericht doet, ben je effectiever dan wanneer je 100% van de partybezoekende Nederlanders vraagt, een drugstest te doen.

De heer **Van der Vlies** (SGP): Zorgvuldigheid en bedachtzaamheid zijn uiteraard geboden. Natuurlijk moet er goed over juridische aspecten en over consequenties van maatregelen worden nagedacht voordat deze worden getroffen. Deze moeten namelijk overeind kunnen blijven. Toch wordt mij iets te veel het beeld neergezet alsof alles op alles moet wachten. Ik vraag de bewindslieden of in onder meer de preventieve sfeer en de voorlichtings sfeer de kar alvast getrokken kan gaan worden voordat alle andere dingen tot op de zoveelste decimaal achter de komma zijn bedacht.

Staatssecretaris **Bussemaker**: Ik ben het wat dat betreft geheel met de heer Van der Vlies eens: het een hoeft niet op het ander te wachten. Daarom wordt de voorlichting ook geïntensiveerd en daarom wordt zij ook toegespitst op de groepen waarbij de risico's zitten. Daarom werken de verslavingsinstellingen samen. Daarmee willen ze ervoor zorgen dat ze mensen die toch gebruikmaken van dit zeer gevaarlijke goedje, zo snel en zo goed mogelijk kunnen helpen en de kennis daarover kunnen uitbreiden. Wij doen wat wij kunnen doen in de wetenschap dat er al van alles loopt. Als blijkt dat dit onvoldoende is, zullen wij daar zeker op terugkomen.

De heer **Teeven** (VVD): Ik heb een vraag aan de staatssecretaris van Justitie. Het is geen voorgekookte vraag, maar misschien heeft zij een antwoord erop. De staatssecretaris van VWS heeft zonet gezegd dat GHB een zeer gevaarlijk en zeer verwerpelijk goedje betreft dat je niet tot je moet nemen. Als het goedje zo vreselijk gevaarlijk is als de staatssecretaris van VWS zegt, waarom heeft het kabinet het dan op lijst II gezet en niet op lijst I?

Staatssecretaris **Albayrak**: Er is meer kritiek op de lijstindeling dan de vraag of cannabis en GHB op de juiste lijst staan alleen. Dat is precies de reden waarom het kabinet bij het maken van de drugsnota – het is daar nu mee bezig – ook kijkt naar de systematiek. Functioneerde de lijstindeling nog wel? Is cannabis niet inmiddels zo zwaar dat het middel op een andere lijst behoort te staan? De heer Teeven kent die discussie. Dit zal ongetwijfeld consequenties hebben voor de wijze waarop wij met GHB omgaan.

De **voorzitter**: Ik zie dat de heer Teeven nogmaals wil interrumperen, maar dat sta ik echt niet toe.

De heer **Teeven** (VVD): Maar voorzitter, dit is toch geen antwoord?

De **voorzitter**: Ik vind het wel een antwoord.

Vragen van het lid Pechtold aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over **het bericht over de rekenfouten van minister Plasterk**.

De heer **Pechtold** (D66): Voorzitter. D66 is altijd verheugd wanneer er meer geld voor onderwijs komt, zeker nadat wij vorige week een beetje teleurgesteld waren. De minister leek toen te vluchten in structuurdiscussies: explosief groeiende studentenaantallen, maar geen geld bij de opening van het academisch jaar. Extra onderwijsinvesteringen worden maar weer vooruit-, vooruit- en vooruitgeschoven.

Verbaasd ben ik dan ook dat een rekenfout van bijna 100 mln. bij de bekostiging van de Nederlandse universiteiten niet direct, of, wat zeg ik, helemaal niet aan de Kamer is gemeld, maar door het ministerie onder de hoed is gehouden. Even voor de goede orde, voor vandaag stond een rekenfout van de minister geagendeerd, maar dat was het volgens mij niet. De universiteiten hebben zelf ooit de verdeelsleutel ontworpen. Dat is alweer even geleden, maar ik mag toch aannemen dat het ministerie wel mee kijkt, de eindverantwoordelijkheid heeft. Ik mag mijn belastingformulieren invullen, maar de Belastingdienst kijkt wel mee en heeft de verantwoordelijkheid. Daarom heb ik de volgende vragen.

Waarom heeft de minister de Kamer niet direct gemeld dat sommige universiteiten tientallen miljoenen te veel en andere universiteiten tientallen miljoenen te weinig hebben gekregen? Is de minister bereid het rapport van accountantskantoor Deloitte, dat al de hele zomer op zijn bureau ligt, vandaag nog aan de Kamer te zenden? Waarom heeft de minister besloten het te veel betaalde aan universiteiten, zoals die in Tilburg en Maastricht, zonder tegenprestatie daar te laten? Waarom heeft de minister besloten universiteiten die te weinig hebben gekregen, tien tot veertien jaar te laten wachten op het hun toekomende onderwijsgeld? Hoe gaat de minister om met de misgelopen rentelasten over bijna twintig jaar? Klopt het dat de minister een "enveloppe", een potje op het ministerie, van ongeveer 7 mln. voor de komende veertien jaar moet inzetten om deze fout recht te zetten?

D66 is zeer verheugd over de grote toestroom van studenten naar het hoger onderwijs. Mijn fractie gaat graag discussie over structuurwijzigingen aan, maar is vooral van mening dat ieder onderwijsmiljoen goed moeten worden besteed en dat de overheid een betrouwbare partner moet zijn.

Minister **Plasterk**: Voorzitter. Dank aan de Kamer en de heer Pechtold voor de gelegenheid om deze zaak hier toe te lichten.

Bij de invoering van de bachelor-masterstructuur was er sprake van een overgangssituatie. Er wordt immers bekostigd op basis van diploma's. Voorheen was er één diploma, het doctoraal, en er kwamen twee diploma's. Om te voorkomen dat in die overgangperiode instellingen die sneller overgingen op de nieuwe structuur, meer bekostigd werden dan instellingen die dat langzaam deden, is er een overgangsmodel in gang gezet. Dat is overigens gebeurd onder het kabinet-Balkenende II